

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Helenou Nebesařovou jako samosoudkyní v právní věci žalobce: **PSJ, a.s.**, se sídlem Jihlava, Jiráskova 3960/32, IČ: 25337220, zast. Mgr. Lukášem Trojanem, advokátem, 140 78 Praha 4, Hvězdova 1716/2b, proti žalovanému: **Mgr. P. Č.**, nar. xxx, správce konkurzní podstaty úpadce TERRIMA s.r.o., bytem Praha 5, Wassermannova 922, zast. Mgr. Janem Hynštem, advokátem, Praha 5, Vrázova 2243/7, o náhradu nemajetkové újmy způsobené insolvenčním návrhem

t a k t o :

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 1,000.000,-Kč jako náhradu nemajetkové újmy v penězích, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů za řízení před soudy obou stupňů v částce 236.150,50 Kč k rukám právního zástupce Mgr. Lukáše Trojana do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou s odkazem na ust. § 147 odst.1 z.č. 182/2006 Sb. (insolvenční zákon) domáhal po žalovaném náhrady nemajetkové újmy formou omluvy a v penězích zaplacením částky 5,000.000,-Kč. V žalobě uvedl, že žalovaný jako správce konkurzní podstaty úpadce TERRIMA s.r.o. podal na žalobce insolvenční návrh, a to pro tvrzenou spornou pohledávku, která v rozhodné době byla předmětem soudního řízení u Krajského soudu v Brně pod sp.zn. 16 Cm 222/2006. V insolvenčním návrhu žalovaný uvedl, že žalobce má i jiné věřitele – finanční úřad a správu sociálního zabezpečení, což byla nepravdivá

informace, jak žalobce v insolvenčním řízení prokázal. Tento insolvenční návrh byl následně Krajským soudem v Brně odmítnut z důvodů na straně žalovaného. Jelikož insolvenční návrh byl podle žalobce veden snahou o úhradu sporné pohledávky, o které však v té době bylo vedeno soudní řízení a v návrhu byly uvedeny nepravdivé skutečnosti o dalších věřitelích, považuje ho žalobce za šikanózní. Žalobce zdůraznil, že zveřejněním domnělé insolvence došlo k zásahu do jeho dobré pověsti, který je velmi intenzivní a způsobilý poškodit významným způsobem působení žalobce jak v rámci České republiky, tak v zahraničí.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že insolvenční návrh podal z důvodu objektivní několikaleté splatné pohledávky za žalobcem. Poukázal na skutečnost, že do insolvenčního řízení se nepřihlásil žádný další věřitel, nelze proto podle něho považovat dopad návrhu za rozsáhlý.

Rozsudkem č.j. 19 Cm 2/2011-181 ze dne 28.1.2013 soud na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že žaloba je důvodná a uložil žalovanému na své náklady zveřejnit v celostátní vydání deníku Hospodářské noviny omluvu / výrok I./ a dále jako náhradu nemajetkové újmy v penězích zaplatit žalobci částku 1,000.000,-Kč. Co do zbytku požadovaného nároku ve výši 4,000.000,-Kč byla žaloba zamítnuta / výrok II./. Ve výroku III. bylo rozhodnuto o povinnosti žalovaného uhradit žalobci náhradu nákladů řízení.

Proti rozsudku se odvolali oba účastníci. Žalobce se odvolal do výroku o nákladech řízení. Žalovaný napadl rozsudek v rozsahu, jímž bylo žalobě vyhověno. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovující části výroku I. potvrdil a ve vyhovující části výroku II. a ve výroku III. zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V odůvodnění uvedl, že soud prvního stupně správně dovodil, že žaloba byla podána včas a žalovaný jako navrhovatel insolvenčního řízení objektivně dle ust. § 147/1 IZ odpovídá žalobci za vzniklou škodu či jinou újmu. Žalovaný jako správce konkurzní podstaty byl povinen při výkonu funkce postupovat s odbornou péčí, přičemž jednání spočívající v podání šikanózního insolvenčního návrhu je excesem z řádného plnění povinností, které správci konkurzní podstaty ukládá zákon a za toto jednání je tedy odpovědný přímo žalovaný. Odvolací soud dále uvedl, že není pochyb o tom, že osoba dotčená neoprávněným zásahem do své dobré pověsti se může domáhat zadostiučinění jak v morální formě, tak v penězích, přičemž v daném případě bylo bezpečně prokázáno, že v důsledku podání insolvenčního návrhu a zveřejnění informace o zahájení insolvenčního řízení došlo k neoprávněnému zásahu do dobré pověsti žalobce, a že žalobci vznikla újma spočívající ve snížení vážnosti u jeho obchodních partnerů. Podle názoru odvolacího soudu poskytnutí morálního zadostiučinění ve formě omluvy žalovaným žalobci je zcela na místě. Co se týká nároku na poskytnutí zadostiučinění v penězích, obecně platí, že jako prostředek reparace nehmotné újmy je lze přiznat v případě, že morální zadostiučinění k odstranění vzniklé újmy nepostačuje. Pro úvahu soudu v takovém případě jsou rozhodující konkrétní okolnosti jednotlivého případu ve spojení se soudcovským uvážením. Jestliže v daném případě nehmotná újma spočívá ve snížení vážnosti žalobce, pak je při rozhodování o nároku na poskytnutí zadostiučinění nutno zkoumat míru závažnosti zásahu do práva na ochranu dobré pověsti, dále v jakém rozsahu v důsledku tohoto zásahu vznikla dotčené osobě nemajetková újma. Soud prvního stupně sice tyto skutečnosti vzal v úvahu, nicméně svůj závěr o přiznání peněžitého zadostiučinění ve výši 1,000.000,-Kč odůvodnil toliko tím, že morální satisfakce není dostačující a přiznaná částka je přiměřená, přičemž odkázal na

„obecně uznávaná pravidla tzv. Testu přiměřenosti za nemajetkovou újmu, zpracovaná prof. JUDr. Ivo Telcem a dostupná na v odůvodnění označených internetových stránkách. Odvolací soud má za to, že takové odůvodnění rozhodnutí o peněžitém zadostiučinění není dostatečné. V této části je tedy rozhodnutí soudu prvního stupně nepřezkoumatelné, proto byla věc v uvedeném rozsahu a souvisejícím výroku o nákladech řízení vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Soud v intencích závazného právního názoru odvolacího soudu v dalším řízení vycházel z prokázané skutečnosti, že žalovaný jako správce konkurzní podstaty podáním šikanózního insolvenčního návrhu se dopustil neoprávněného zásahu do dobré pověsti žalobce jako podnikatelského subjektu (dle ust. § 19b odst. 2 a 3 obč.zák. platného v rozhodné době), čímž žalobci vznikla nemajetková újma spočívající ve snížení vážnosti u jeho obchodních partnerů. Soud k vzniklé nemajetkové újmě žalobci (jak bylo již uvedeno ve shora cit. rozsudku ze dne 28.1.2013) provedl následující dokazování.

V řízení bylo prokázáno, že informace o zahájení insolvenčního řízení na žalobce byla opakovaně zveřejněna v tisku (Hospodářské noviny, Mladá fronta DNES, Lidové noviny aj.) a žalobce na tyto mediální informace reagoval tiskovým prohlášením ze dne 24.10.2010. Z výslechu svědka p. V. (pracovníka Reifaissenbank, a.s.) vzal soud za prokázané, že žalobce byl dlouhodobým klientem banky, u které měl sjednáno financování provozního úvěru. Když z interního systému banky bylo zjištěno, že žalobce je v insolventi, bylo bankou zavedeno tzv. rizikové sledování žalobce v interním systému banky. Svědek pak zdůraznil, že na něho osobně informace působila samozřejmě negativně. Z účastnického výslechu p. H. (člen představenstva žalobce a finanční ředitel žalobce) vzal soud za prokázané, že z důvodu podání předm. insolvenčního návrhu musel jmenovaný přerušit důležitou služební zahraniční cestu, kde dojednával kontrakt. Následně byl nucen svým obchodním partnerům vysvětlovat „pravý“ stav věci, stejný postup byl u financujících bank a pojišťoven. Postavení na trhu žalobce se v důsledku předm. události zhoršilo, jelikož někteří požadovali další zajištění např. formou bankovní garance. Zveřejnění informace o insolventi vedla následně k podání dalšího nedůvodného návrhu na insolventi ze strany jiných domnělých věřitelů. Zásah do sféry nemajetkové újmy jmenovaný spatřoval i ve vztahu k zaměstnancům žalobce, kteří např. nedostali půjčky pro insolventi zaměstnavatele, přičemž společnost měla v té době zůstatky na účtech ve výši 300 až 500 mil. Kč. Insolvence zkomplikovala jednání o změně vlastnické struktury, která v té době probíhala. Mezi účastníky nebylo v řízení sporným, že soudní řízení vedené u Krajského soudu v Brně pod sp.zn. 19 cm 222/2006 bylo zastaveno z důvodu zpětvzetí žaloby, neboť účastníci uzavřeli mimosoudní dohodu o narovnání.

Nemůže být sporu o tom, že žalobce je významnou stavební společností v České republice. Opakované medializované zahájení insolvenčního řízení v denících s celostátní působností mělo pro žalobce nepříznivé důsledky nejen u obchodních partnerů, ale i u financujících bank, jak bylo prokázáno shora. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že intenzita zásahu do dobré pověsti žalobce byla v daném případě umocněna i tím, že žalovaný v insolvenčním návrhu nepravdivě uvedl informaci o tom, že žalobce si neplní zákonné povinnosti vůči státu (tvrzené pohledávky Finančního úřadu v Brně a Správy sociálního zabezpečení). Soud má za to, že vzniklá nemajetková újma žalobci je takového rozsahu, že pouhé zadostiučinění formou omluvy není k reparaci této újmy dostačující. V daném případě, byť se jedná o objektivní charakter satisfakčního nároku, je třeba dle názoru soudu

přihlédnout i ke skutečnosti, že žalovaný s ohledem na předpokládané odborné znalosti měl mít povědomost o náležitostech insolvenčního návrhu a negativní důsledky podání šikanózního insolvenčního návrhu na dobrém jménu žalobce jako významné obchodní společnosti byl subjektivně jistě způsobilý předpokládat. Na daném závěru pak nemůže nic změnit ani žalovaným namítaná skutečnost, že v době podání insolvenčního návrhu tvrzená pohledávka úpadce za žalobcem byla po lhůtě splatnosti již několik let. Jak konstatoval již odvolací soud ve svém rozsudku, byla tvrzená pohledávka v době podání insolvenčního návrhu (dne 22.10.2010) mezi účastníky sporná a jako sporná byla deklarována i v Dohodě o narovnání ze dne 8.3.2011. Argumentace žalovaného, že na základě zveřejnění zahájení insolvenčního řízení ve věci dlužníka – žalobce se nepřihlásil žádný věřitel, se jeví soudu ve vztahu k posouzení negativního dopadu na dobré jméno žalobce v obchodních kruzích (neboli rozsahu nemajetkové újmy) jako nemístná, neboť podstatou neoprávněného zásahu do dobré pověsti žalobce je v daném případě zveřejnění nepravdivých informací o jeho pohledávkách. Pokud se do předm. insolvenčního řízení nepřihlásili další věřitelé, z pohledu rozsahu nemajetkové újmy nemá tato skutečnost žádnou relevanci. Soud na základě uvedeného tedy dospěl k závěru, že je namístě vedle morálního zadostiučinění přiznat žalobci i peněžité zadostiučinění, přičemž částku 1,000.000,-Kč s ohledem na okolnosti případu považuje za přiměřenou.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 142/1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 142/3 o.s.ř., neboť výše přiznaného zadostiučinění v penězích záleží na úvaze soudu. Žalobci byla přiznána za řízení v prvním stupni náhrada za soudní poplatek v částce 201.000,-Kč a za účelně vynaložené náklady za právní zastoupení dle vyhl.č. 177/1996 Sb. odměna za 5 úkonů právní služby po 3.100,-Kč (§ 9 odst. 4 vyhlášky per analogiam) – převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, replika k vyjádření žalovaného a účast na jednání před soudem dne 6.9.2012 a dne 28.1.2013. Dále žalobci náleží dle ust. § 13/3 vyhlášky náhrada za 5 rež. paušálů po 300,-Kč plus 21% DPH v částce 3.570,-Kč, celkem za právní zastoupení 20.570,-Kč. S připočtením uhrazeného soudního poplatku byla žalobci za řízení před soudem prvního stupně přiznána náhrada celkem ve výši 221.570,-Kč. Za odvolací řízení byla za právní zastoupení přiznána žalobci dle vyhl.č. 177/1996 Sb. odměna ve výši jedné poloviny za odvolání do nákladů řízení (§ 11 odst.2 písm . c/ vyhlášky) v částce 1.550,-Kč a odměna za 2 úkony právní služby po 3.100,-Kč – vyjádření k odvolání žalovaného a účast na jednání před odvolacím soudem, dále 3x rež. paušál po 300,-Kč plus 21% DPH v částce 1.816,50 Kč, celkem k náhradě za odvolací řízení 10.466,50 Kč. Za další řízení před soudem prvního stupně byla žalobci za právní zastoupení přiznána náhrada za 1 úkon právní služby v částce 3.100,-Kč (účast na jednání dne 27.6.2014), 1x rež. paušál 300,-Kč plus 21% DPH v částce 714,-Kč, celkem 4.114,-Kč. Náhrada nákladů řízení žalobce před soudy obou stupňů tedy činí celkem částku 236.150,50 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení prostřednictvím podepsaného soudu k Vrchnímu soudu v Praze.

V Praze dne 27. června 2014

JUDr. Helena Nebesařová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
V.V.